

Marcus Frennemark: Dansk skinka tar större plats på svenska julbord

Det lackar mot jul och i år kommer dansk julsinka att ta en växande plats på svenska julbord. I alla fall om en ska tro på Danish Crown, som nyligen lyfte noteringen med motivet att efterfrågan på julsinka var bra i bland annat Sverige.

Och varför skulle en inte lita på marknadsinformation från Danmark, en stormakt inom grisuppfödning med en årsproduktion mångdubbelt större än den svenska.

2022 har varit ett riktigt dåligt år för grisnäringen i Europa. Kostnadsexplosionen på foder och energi pressade lönsamheten ur branschen. Till det kom avsättningsproblem både på export- och hemmamarknad.

EUs export av griskött har under årets nio första månader i år fallit med närmare 20 procent jämfört med fjolåret. Kina är fortfarande den överlägset största exportmarknaden för EU men försäljningen har halverats under 2022, även om det finns tecken på en viss stabilisering under årets tredje kvartal. I någon mån har motgångarna i Kina dock balanserats av ökad export till Filippinerna, Japan, Sydkorea och Australien.

Kinas minskade aptit på europeiskt griskött hänger ihop med att den inhemska grisproduktionen återhämtat sig väl efter den afrikanska svinpestens som drabbade landet 2018. När kinesisk grisproduktion kommer tillbaka

gör den det i rationellare form. Små producenter försvinner och moderna produktionsanläggningar tar form.

För att försörja en ökad grisproduktion måste man köpa mer foderråvara på världsmarknaden vilket har inneburit att även kinesiska grisproducenter har drabbats av de stigande priserna på spannmål och soja. Ökande produktionskostnader inom Kina gör att europeiskt griskött åter kan bli ett intressant alternativ för kinesiska importörer. Släpper landet på delar av sina covidbegränsningar kan efterfrågan ta ett rejält kliv uppåt.

För grisbranschen inom EU ledde exportproblem initialt till att mer griskött fick avsättas på hemmaplan men även den marknaden har hackat betänkligt när konsumenterna fått minskad köpkraft.

Grisnäringen har dock svarat snabbt på marknadens signaler och produktionen inom EU har fallit. Under årets åtta första månader minskade grisslakten inom EU med 3,9 procent och beståndet av produktionsdjur var 4,6 procent färre i somras än ett år tidigare.

Med julhandeln i sikte kommer de första tecknen på att griskonjunkturen i Europa är på väg att vända upp igen. I både Tyskland och Danmark har noteringen höjts i flera steg i månadsskiftet november–december.

Samma kraftfält som verkar på den europeiska marknaden spelar förstas på svensk mark-

Med julhandeln i sikte kommer de första tecknen på att griskonjunkturen i Europa är på väg att vända upp igen.

Kommentar

Marcus Frennemark
010-384 40 91
red@af.lu.se

nad men med skillnaden att här är det importen, inte exporten, som är jokern i leken.

Svensk grisnäring har reagerat långsammare än de europeiska kollegerna. Sverige hade EUs högsta grispris när kostnaderna drog i väg för ett år sedan. Det har säkert medverkat till att produktionen av svenskt griskött ännu ligger kvar på fjolårets nivå.

Men inför nästa år pekar siffrorna nedåt. Suggslakten har ökat med 10 procent under perioden januari till september i år. Försäljningen av semin minskar med ett par procent och försäljningen av livdjur med 10 procent. Branschaktörer talar om upp till 10 procents minskning av produktionen nästa år.

Under året har grispriset stigit i alla EU-länder. Svenskt grispris är fortfarande högt i en europeisk jämförelse men vi har passerats av två länder från södra Europa.

Samtidigt har skillnaden mellan det svenska priset och EU-priset minskat. Det senaste året har EUs snittpris ökat med 55 procent medan det svenska har ökat med 14 procent.

Importerat griskött har alltså blivit relativt sett billigare än det svenska och vi ser mycket riktigt att importvolymerna ökar.

Det svenska grisköttets marknadsandel har ökat varje år sedan 2014 och i fjol var den så hög som 82,7 procent. Året är inte slut ännu men med dansk julsinka på ingång är risken stor för en sjunkande marknadsandel.